



Handläggare
Josabeth Sellin
Telefon: 08-50800814

Till
Förskolenämnden 2025-10-21

Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter 2030

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2025/870

Förvaltningens förslag till beslut

Förskolenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter 2030 är en av sex handlingsplaner som tillhör Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna. I Sverige finns fem erkända nationella minoriteter; judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Samerna är också ett urfolk. Handlingsplanen syftar till att stärka arbetet med att tillgodose de nationella minoriteterna och urfolket samernas rättigheter. Det övergripande målet är att minoriteterna får full tillgång till sina rättigheter.

Förskolenämnden är positiv till handlingsplanen och anser att den kan bidra till att konkretisera och utveckla arbetet för nationella minoriteters och urfolket samernas rättigheter.

Bakgrund

Förskolenämnden har ombetts att senast 2025-10-24 inkomma yttrande på kommunstyrelsens remiss om Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter 2030.

I Sverige finns fem erkända nationella minoriteter; judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Samerna är också ett urfolk. De nationella minoriteterna och det samiska folket har särskilda rättigheter kopplat till bland annat språk och kultur samt delaktighet och inflytande i frågor som berör dem. Dessa rättigheter är fastställda i både svensk lag och i olika internationella överenskommelser. Av Stockholms stads Program för de mänskliga rättigheterna framgår att programmet ska fungera som paraply för sex tillhörande handlingsplaner, varav en ska behandla de nationella minoriteterna och urfolket samernas rättigheter.

Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter 2030 ersätter Stockholms stads riktlinjer för arbetet med nationella minoriteters rättigheter (Dnr KS 2018/000069).

Ärendet

Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter 2030 syftar till att stärka stadens arbete med att tillgodose de nationella minoriteterna och urfolket samernas rättigheter. Handlingsplanen riktar sig till samtliga nämnder och bolagsstyrelser och sträcker sig till år 2030.

Det övergripande målet med handlingsplanen är att Stockholms stad säkerställer att nationella minoriteter och urfolket samerna har full tillgång till sina rättigheter. Handlingsplanen utgår från de tre fokusområden som finns i stadens program för de mänskliga rättigheterna:

- Kunskap och information
- Velfärd och service
- Delaktighet och inflytande

Till dessa fokusområden hör ett antal mål som avser att skapa en tydlig styrning och samtidigt flexibilitet för nämnder och bolagsstyrelser att formulera aktiviteter för att uppnå målen. Nämnder och bolagsstyrelser ska i samband med ordinarie uppföljningsprocesser synliggöra resultat och utmaningar i arbetet med nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter.

Förskolenämnden, socialnämnden och äldre- och vårdnämnden har ett särskilt ansvar att stödja och samordna stadsdelsnämndernas arbete med målen inom sina respektive verksamhetsområden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande utveckling. Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 13 oktober och funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 15 oktober.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv till handlingsplanen och är av uppfattningen att dess struktur med mål och ansvariga nämnder bidrar till tydlighet. Detta kan bidra till att konkretisera och utveckla arbetet för nationella minoriteters och urfolket samernas rättigheter. Förskolenämnden har ansvarsområden inom handlingsplanens samtliga tre fokusområden.

I handlingsplanen skrivs förskolenämnden fram som en av de särskilt ansvariga nämnderna avseende kännedom om befintlig personal med språk och/eller kulturkompetens samt att verka för att stadens behov av språkkompetens tillgodoses.

Förskoleförvaltningen menar att formuleringen skulle kunna uppfattas som att förskolenämnden har arbetsgivaransvar för förskolans personal. Förvaltningen stöttar stadsdelsnämnderna i detta arbete men behöver betona stadsdelsförvaltningarnas ansvar för kännedom om befintlig personals språk och/eller kulturkompetens.

Under fokusområde välfärd och service står att *Förskolenämnden och äldre- och barnnämnden ansvarar för att sammanställa och följa upp den statistik som insamlas inom deras sakområden av stadsdelsnämnderna*. Förvaltningen ser ett behov av förtydligande avseende vilken statistik som åsyftas.

Förvaltningen noterar en skillnad i hur handlingsplaner kopplade till Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna är namngivna. Namnet på handlingsplan för hbtqi-personers rättigheter inkluderar orden *lika rättigheter och möjligheter* vilket inte ingår i namnet på Handlingsplan för de nationella minoriteterna och urfolket samernas rättigheter. Förvaltningen vill uppmärksamma att detta skulle kunna signalera olika tyngd i rättighetsarbetet. För att handlingsplanerna ska ges lika tyngd menar förvaltningen att en beskrivning om orsaken till skillnaden i benämning av dessa skulle kunna läggas till.

Sammanfattningsvis menar förvaltningen att handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter kan bidra till att konkretisera och utveckla arbetet. Genom att skriva fram särskilt ansvariga nämnder tydliggörs ansvaret.

Gunilla Davidsson
Förvaltningsdirektör
Förskoleförvaltningen

Katarina Odén Ryhede
Avdelningschef
Förskoleförvaltningen

Bilagor

1. Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter 2030